

Sprawozdanie z konsultacji społecznych

w przedmiocie zaopiniowania projektu uchwały Statutów Sołectw Gminy Gryfice

Podstawa prawna konsultacji: art. 5a ust. 1, art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) w związku z § 2 ust. 1, § 3 pkt 2 i § 5 uchwały Nr XXX/385/2013 Rady Miejskiej w Gryficach z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Gryfice (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013 r. poz. 1346).

Przedmiot konsultacji: Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Gryfice.

Cel konsultacji: zebranie opinii, uwag i propozycji mieszkańców uprawnionych do głosowania w poszczególnych Sołectwach położonych na terenie Gminy Gryfice, w odniesieniu do statutu sołectwa, które zamieszkują.

Czas rozpoczęcia i zakończenia konsultacji: od 6 lutego 2025 r. do 28 lutego 2025 r.

Forma konsultacji:

1) Opinie, uwagi oraz propozycje do treści projektu uchwały, które można było składać od 6 lutego 2025 r. do 28 lutego 2025 r. poprzez:

a) złożenie ankiety przez uprawnionego mieszkańca Sołectwa w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gryficach, ul. Plac Zwycięstwa 37, pok. 103, I piętro, w godzinach przyjęć interesantów Urzędu: 1) od poniedziałku do środy - od godz. 8.00 do godz. 15.00; 2) w czwartek - od godz. 8.00 do godz. 17.00; 3) w piątek - od godz. 8.00 do godz. 14.00,

b) przesłanie skanu ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail Urzędu Miejskiego w Gryficach: urząd@gryfice.eu,

c) przesłanie ankiety za pośrednictwem poczty tradycyjnej na adres: Urząd Miejski w Gryficach, ul. Plac Zwycięstwa 37, 72-300 Gryfice.

2) Spotkania z mieszkańcami Sołectw Gminy Gryfice w dniu 20 lutego 2025 r. o godz. 16.00 oraz w dniu 27 lutego 2025 r. o godz. 16.00, w s. 101 w Urzędzie Miejskim w Gryficach ul. Plac Zwycięstwa 37, 72-300 Gryfice.

Sposób udostępniania dokumentacji: Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Gryfice poszczególnych Sołectw był wyłożony do wglądu w dniach od 6 lutego 2025 r. do 28 lutego 2025 r.:

1) w Urzędzie Miejskim w Gryficach, ul. Plac Zwycięstwa 37, Gryfice, pok. 103, I piętro, w godzinach przyjęć interesantów Urzędu,

2) na stronie internetowej gminy <https://www.gryfice.eu/>, w zakładce „Na skróty” - „KONSULTACJE SPOŁECZNE”,

3) na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej <https://bip.gminagryfice.pl/> w zakładce „Informacje” - „Konsultacje społeczne”,

4) u sołtysów poszczególnych sołectw.

Podsumowanie konsultacji:

Konsultacje zostały przeprowadzone zgodnie z wyznaczonym planem. W ich wyniku zrealizowany został obowiązek, wynikający art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który stanowi, że organizację i zakres działania jednostek pomocniczych określa rada gminy odrębnym statutem po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

W okresie objętym konsultacjami wpłynęły uwagi, propozycje, opinie, które w formie zestawienia są przedstawione poniżej:

Zapis w projekcie uchwały:

§2 obszar sołectwa:

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały: Dołączyć mapę z granicami sołectwa.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Obszar sołectwa ujęty w §2 niniejszego statutu.

Zapis w projekcie uchwały:

§7 ust. 2 pkt. 8) utrzymanie porządku i czystości na terenie sołectwa.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

1) Sugerowana zmiana: Wykreślić zapis w całości. Wskazuje on, że na Sołtysów narzuca się obowiązek sprzątnięcia Sołectwa, a zajmować się tym powinien zarządca terenu. W uzasadnieniu wskazano: "działalność Rady Sołectkiej i Sołtysa są rolami społecznymi i nie mogą mieć obowiązków z zakresu prawa pracy".

2) Sugerowana zmiana: proponowany zapis §7 ust. 2 pkt. 8): inicjowanie i organizowanie prac społecznych i porządkowych na terenie sołectwa. Uzasadnienie: Zapis w projekcie statutu może budzić zastrzeżenia odnośnie nałożenia obowiązku utrzymania porządku i czystości na terenie sołectwa, jest zapisem nieostrym, a co za tym idzie może być szeroko rozumiany, przez co na linii sołectw – gmina może dochodzić do wątpliwości, jak należy interpretować jego treść.

Gmina korzysta z konstytucyjnie przyznanej samodzielności, a upoważnienie do kształtowania treści statutu sołectwa jest generalne a nie kazuistyczne. W związku z tym samorząd gminny może swobodnie regulować w statucie wszystkie zagadnienia dotyczące swego ustroju, pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z przepisami ustawowymi. Natomiast ustawa o utrzymaniu porządku i czystości wskazuje, że to właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez zadania wymienione w ustawie.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Pozostawiono zapis w dotychczasowym brzmieniu. Zapis nie nakazuje sołectwu a jedynie zwraca uwagę na utrzymanie porządku i czystości przez wszystkich mieszkańców np.: segregacja śmieci, dbanie o tereny publiczne czy organizowanie społecznych akcji sprzątnięcia i współpraca z gminą w tym zakresie.

Utrzymanie czystości i porządku w sołectwie oznacza wszystkie działania podejmowane w celu zapewnienia schludnego, estetycznego i bezpiecznego otoczenia dla mieszkańców. Obejmuje to zarówno obowiązki indywidualne mieszkańców, jak i działania organizowane przez sołectwo lub gminę.

Utrzymanie czystości w sołectwie wymaga współpracy mieszkańców, władz lokalnych oraz służb komunalnych. Wiele miejscowości organizuje akcje sprzątnięcia czy edukacyjne kampanie ekologiczne, które zwiększają świadomość społeczną na temat dbałości o otoczenie.

Zapis w projekcie uchwały:

§11.1. pkt 6) Do zadań Zebrania Wiejskiego należy:

6) zarządzanie i korzystanie ze składników mienia komunalnego, przekazanego na rzecz sołectwa.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Zapis należy rozszerzyć o brakujące informacje. Uzasadnienie: Rada gminy powinna określić zakres zarządzania i korzystania z mienia komunalnego oraz rozporządzania dochodami z tego źródła w statucie jednostki pomocniczej w sposób wyczerpujący.

Sołectwo jako organ pomocniczy gminy faktycznie nie posiada własnego majątku. Sołectwo zarządza i korzysta z przekazanego mienia komunalnego oraz rozporządza dochodami z tego źródła. I takie regulacje powinny znaleźć się w statucie sołectwa. W celu umożliwienia skutecznego gospodarowania mieniem, sołectwo powinno być wyposażone w instrumenty prawne działania, które by to umożliwiły. Statut powinien więc zawierać listę składników mienia komunalnego. Nie dotyczy to tylko i wyłącznie składników materialnych (nieruchomości, rzeczy), ale także związanych z tym praw rzeczowych. Sołectwo nie posiada własnego majątku, więc statut powinien wskazywać formę i tytuł przekazania takiego mienia z zaznaczeniem, czy jest to użytkowanie, prawo służebności czy dzierżawa. Odpowiedni tytuł prawny pozwoli na ustalenie, w jakim zakresie sołectwo może z niego korzystać i pobierać związane z tym pożytki. Konieczne wydaje się więc sporządzenie w tym zakresie listy składników mienia postawionego do jego dyspozycji. Dochody z mienia stanowią w istocie dodatkowe źródło finansowania wydatków na pokrycie wydatków sołectwa obok środków przekazanych mu przez gminę z budżetu.

Zasady zarządzania mieniem sołeckim wskazane są w przepisie art. 48 usg. Wynika z nich, że jednostka pomocnicza zarządza i korzysta z mienia komunalnego oraz rozporządza dochodami z tego źródła w zakresie określonym w statucie. Statut ustala również zakres czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia.

Zgodnie z tym przepisem rada gminy nie może uszczuplić dotychczasowych praw sołectw do korzystania z mienia bez zgody zebrania wiejskiego. Dokonanie wpisu składników mienia do statutu konstytuuje prawo sołectwa do tego mienia. Oczywiście decydujące znaczenie ma akt czy regulacja, w ramach której dokonuje się przeniesienia na sołectwo praw i obowiązków z tym mieniem związanych, np. umowa, decyzja. Ma to istotne znaczenie dla ustalenia zakresu władztwa prawnego nad tymi składnikami przez sołectwo oraz korzystania z ochrony prawnej i ewentualnych roszczeń z nim związanych.

Brak realizacji upoważnienia ustawowego wynikającego z treści art. 48 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym poprzez nieokreślenie w statucie sołectwa sposobu zarządzania i korzystania z mienia komunalnego oraz rozporządzania dochodami z tego źródła, jak również nieustalenie zakresu czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia, skutkuje bezwzględną nieważnością uchwały.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

W tym punkcie mowa jest o zadaniach organu uchwałodawczego, nie ma podstaw aby rozszerzać ten zapis. Te kwestie są ujęte w §35 Statutu.

Zwykły zarząd sołectwa oznacza podejmowanie bieżących decyzji dotyczących zarządzania środkami powierzonymi sołectwu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz uchwałami zebrania wiejskiego.

W praktyce oznacza to, że sołectwo może realizować wydatki zgodnie z wcześniej zatwierdzonym planem, bez konieczności uzyskiwania dodatkowych zgód na każdą pojedynczą operację. Jednak zwykły zarząd nie obejmuje istotnych zmian w przeznaczeniu środków – wszelkie modyfikacje wymagają uchwały zebrania wiejskiego i akceptacji gminy.

Mówiąc prościej, zwykły zarząd to codzienne zarządzanie mieniem w ramach ustalonego budżetu, ale bez możliwości dowolnego zmieniania jego przeznaczenia, co wynika z przepisów np.: prawa cywilnego (art. 199 KC, art. 201 KC) i handlowego. Definicja czynności zwykłego zarządu zależy od kontekstu prawnego, ale ogólnie obejmuje działania dotyczące bieżącej administracji i utrzymania rzeczy lub majątku, które nie prowadzą do istotnych zmian własnościowych czy obciążeń finansowych.

Zgodnie z art. 35 ust. 3 statut jednostki pomocniczej musi zawierać następujące w szczególności:

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej;
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej;
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej;
- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji;
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Zgodnie z art. 48 ustawy o samorządzie gminnym jednostka pomocnicza zarządza i korzysta z mienia komunalnego oraz rozporządza dochodami z tego źródła w zakresie określonym w statucie, co zostało zawarte w rozdziale 5 statutu: Gospodarka finansowa sołectwa oraz zakres zadań do realizacji. W § 35 ust. 4 ustalono jakim środkami dysponuje sołectwo. W § 35 ust. 5 zawarto na jakie zadania sołectwo może przeznaczyć środki finansowe z budżetu gminy.

Zapis w projekcie uchwały:

§13.6. Prawo do głosowania na Zebraniu Wiejskim mają stali mieszkańcy sołectwa.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

§13.6. Prawo do głosowania na Zebraniu Wiejskim mają stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania. Brak uzasadnienia.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono. Zgodnie z art. 36.2 ustawy o samorządzie gminnym: Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

§13.6. otrzymuje brzmienie: Prawo do głosowania na Zebraniu Wiejskim mają stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania.

Zapis w projekcie uchwały:

§14.1. Zebranie Wiejskie jest ważne w pierwszym terminie, gdy uczestniczy w nim, co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §14.1. Zebranie Wiejskie jest ważne w pierwszym terminie, gdy uczestniczy w nim, co najmniej 15% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa, co najmniej 8 uprawnionych uczestników.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Z jednej strony mielibyśmy podwyższyć limit z 10% do 15%, z drugiej wskazujemy, że nie może to być mniej niż 8 uprawnionych uczestników. Brak również podstawy prawnej do uzależnienia ważności zebrania od ilości osób w nim uczestniczących. Zapis pozostaje w dotychczasowym brzmieniu.

Zapis w projekcie uchwały:

§14.2. Jeżeli w wyznaczonym pierwszym terminie nie uzyska się obecności 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa, zebranie w drugim terminie odbywa się 30 minut później i uznaje się za ważne bez względu na liczbę obecnych w nim uprawnionych uczestników.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

1) Sugerowana zmiana: Zapis w statucie sołectwa dopuszczający podjęcie przez Zebranie Wiejskie w II terminie bez względu na frekwencję należy bezwzględnie utrzymać. W wielu sołectwach frekwencja jest niska, a poprzez brak zapisu o II terminie, powodował niemożność podjęcia wiążących decyzji w sprawach istotnych dla sołectwa bądź podjęcie wniosku o przeznaczenie środków z funduszu sołectkiego. Nawet jeśli w danym sołectwie jest aktywna niewielka liczba osób, należy umożliwić im działanie.

2) Sugerowana zmiana zapisu §14.2. Jeżeli w wyznaczonym pierwszym terminie nie uzyska się obecności 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa, zebranie w drugim terminie odbywa się 15 minut później i uznaje się za ważne jeżeli w zebraniu bierze udział co najmniej 8 uprawnionych uczestników".

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. 30 minutowe oczekiwanie na drugi termin umożliwia udział większej ilości osób w zebraniu. Jest terminem bezpiecznym. Zapis pozostaje w dotychczasowym brzmieniu.

Zapis w projekcie uchwały:

§15.1. Zebranie Wiejskie otwiera Sołtys, który może przewodniczyć jego obradom. Sołtys może wskazać inną osobę do przewodniczenia lub zarządzić jej wybór przez Zebranie Wiejskie.

2. W przypadku nieobecności Sołtysa, Zebranie Wiejskie otwiera najstarszy wiekiem członek Rady Sołectkiej obecny na zebraniu, po czym zarządza wybór przewodniczącego zebrania.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §15.1. Zebranie Wiejskie otwiera sołtys. Następnie dokonuje się wyboru Przewodniczącego oraz Protokolanta. Może być nim sołtys. Uzasadnienie: „Sąd podziela stanowisko reprezentowane w orzecznictwie, według którego - mając na względzie wspomnianą pozycję ustrojową obu organów - można dopuścić możliwość przewodniczenia przez sołtysa zebraniu wiejskiemu, ale tylko w sytuacji, gdy taką wolę wyrazi każdorazowo samo zebranie, mając na uwadze materię spraw procedowanych na danym zebraniu.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono. §15.1. otrzymuje brzmienie: Zebranie Wiejskie otwiera Sołtys. Zebranie Wiejskie wybiera przewodniczącego Zebrania. Sołtys może być wybrany na przewodniczącego Zebrania. Zapis w §15.2. bez zmian.

Zapis w projekcie uchwały:

§15.6. Zebranie Wiejskie jest protokołowane przez osobę wskazaną przez Sołtysa lub wyznaczoną przez zebranie.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Brak proponowanego zapisu. Uzasadnienie: Z uwagi na możliwość wystąpienia sprzeczności interesów organu uchwałodawczego sołectwa i organu wykonawczego, jakim jest sołtys, nie powinno być w przedmiocie wyboru przewodniczącego zebrania wiejskiego automatyzmu. Nie jest dopuszczalne doprowadzenie do sytuacji, w której dochodzi do zatarcia ustrojowej odrębności pomiędzy organami sołectwa: uchwałodawczym (zebranie wiejskie) oraz wykonawczym (sołtys). Przyjęcie takiego rozwiązania w statucie sołectwa i uczynienie tego

zasadą nie jest pożądanym rozwiązaniem z uwagi na wskazany już wyżej rozłączny charakter pozycji ustrojowej zebrania wiejskiego i sołtysa (wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 25.02.2021 r., sygn. akt II SA/Go 123/21). III OSK 657/23 - Wyrok NSA z 2024-07-30 naruszenie art. 10 Konstytucji przez ustanowienie ex lege organu wykonawczego przewodniczącym organu uchwałodawczego.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Brak nadużycia w zapisie. Jest to tylko forma zapisu przebiegu zebrania wiejskiego. Pozostawiono zapis w dotychczasowym brzmieniu.

Zapis w projekcie uchwały:

§15.7 pkt 10): do protokołu dołącza się listę obecności zawierającą imiona i nazwiska uczestników zebrania z zaznaczeniem, czy dana osoba jest uprawniona do głosowania oraz uchwały i pozostałe załączniki, jeśli były przedmiotem obrad Zebrania Wiejskiego.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Prośba o wyjaśnienie zapisu.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Wyjaśniono w dniu 27.02.2025 r. podczas II spotkania konsultacyjnego, że osobą uprawnioną do głosowania w danym sołectwie jest pełnoletni mieszkaniec, zameldowany na pobyt stały lub wpisany do rejestru wyborców na podstawie decyzji. W przypadku osób wyżej nie wymienionych, również te które złożyły oświadczenie, że stale zamieszkują w sołectwie.

Zapis w projekcie uchwały:

§18. Do zadań Sołtysa należy:

3) sprawowanie zarządu nad mieniem gminnym powierzonym sołectwu,

14) zwoływanie i prowadzenie posiedzeń Rady Sołeckiej,

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowany zapis: Ad3) powtórzenie zapisu odnośnie zadań sołectwa, brak pozostałych regulacji o których mowa w uwagach dotyczących zadań sołectwa. Ten punkt należy rozbudować. Skoro funkcja przewodniczącego rady sołeckiej nie została ustawowo przewidziana dla sołtysa, to lokalny prawodawca nie może takiej funkcji określić w akcie prawa miejscowego, jakim jest statut (por. wyrok NSA z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. II OSK 1017/17, LEX nr 2656955).

Stanowisko wraz z uzasadnieniem: Nie uwzględniono. Sołtys zwołuje i prowadzi a nie przewodniczy, to nie jest synonim.

Zapis w projekcie uchwały:

§18. pkt 7) Do zadań Sołtysa należy:

7) składanie Zebraniu Wiejskiemu rocznych sprawozdań z działalności i realizacji finansów sołectwa.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Zmiana zapisu w §18 pkt 7): składanie Zebraniu Wiejskiemu rocznych sprawozdań ze swojej działalności i działalności Rady Sołeckiej i realizacji finansów sołectwa.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Rada Sołecka to ciało doradcze, wspomagające i opiniotwórcze. Inne są obowiązki organów pomocniczych (sołtys), a inne podmiotów wspomagających (rada sołecka).

Zapis w projekcie uchwały:

§18.2) załatwianie indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej w ramach upoważnienia określonego przez Radę Miejską.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §18.2) załatwianie indywidualnych spraw mieszkańców sołectwa z zakresu administracji publicznej w ramach upoważnienia określonego przez Radę Miejską.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Brak konieczności modyfikacji zapisu. Sołtys działa w granicach sołectwa (jest to obszar sołectwa - §7.1 statutu).

Zapis w projekcie uchwały:

§18.3. Sprawowanie zarządu nad mieniem gminnym powierzonym Sołectwu.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Wykreślić zapis w całości. W uzasadnieniu wskazano: „Działalność Rady Sołeckiej i Sołtysa są rolami społecznymi i nie mogą mieć obowiązków z zakresu prawa pracy”.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Jest to zgodne z art. 48 ustawy o samorządzie gminnym (w zakresie §18 pkt 3 Statutu): [Zarządzanie mieniem sołeckim] 1. Jednostka pomocnicza zarządza i korzysta z mienia komunalnego oraz rozporządza dochodami z tego źródła w zakresie określonym w statucie. Statut ustala również zakres czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia.

Sprawowanie zwykłego zarządu nad mieniem gminnym powierzonym sołectwu oznacza wykonywanie codziennych czynności związanych z utrzymaniem i gospodarowaniem tym mieniem. Chodzi o działania, które nie naruszają istoty własności i nie wymagają zgody organów gminy na ich realizację.

Do takich czynności mogą należeć np.:

dbanie o porządek i czystość na terenach należących do sołectwa, drobne naprawy i konserwacja infrastruktury (np. ławek, oświetlenia, tablic informacyjnych), organizowanie lokalnych wydarzeń i inicjatyw w ramach dostępnych środków, zarządzanie użytkowaniem świetlicy wiejskiej czy boiska, jeśli są na terenie sołectwa, współpraca z mieszkańcami w zakresie zgłaszania potrzeb i problemów dotyczących mienia.

Nie obejmuje to natomiast czynności przekraczających zwykły zarząd, takich jak sprzedaż, dzierżawa na długi okres, czy podejmowanie inwestycji wymagających znacznych nakładów finansowych – te działania wymagają zgody gminy.

"Zwykły zarząd" to pojęcie z zakresu prawa cywilnego i handlowego, oznaczające podejmowanie decyzji oraz dokonywanie czynności związanych z codziennym, bieżącym funkcjonowaniem danej jednostki, np.: sołectwa, spółki, wspólnoty mieszkaniowej czy majątku wspólnego.

Zapis w projekcie uchwały:

§20 Sołtys pełni funkcję społecznie.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Dopisać, że pobiera dietę z tego tytułu.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. W statucie nie należy powtarzać regulacji ustawowych lub innych aktów prawnych. Błędem jest „przepisywanie” zapisów ujętych w przepisach prawa. Ustanowienie

wysokości i zasad, na jakich przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Gryfice będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów dojazdu reguluje Uchwała Nr XLIII/428/2021 Rady Miejskiej w Gryficach z dnia 7.12.2021 r.

Zapis w projekcie uchwały:

§22.6. Posiedzenia Rady Sołectkiej odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

§22.6. Posiedzenia Rady Sołectkiej odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Pozostawiono zapis w dotychczasowym brzmieniu. Określono w projekcie, że posiedzenia odbywają się w miarę potrzeb i jeśli te potrzeby będą, posiedzenia mogą się odbywać nawet i co dwa miesiące lub częściej.

Zapis w projekcie uchwały:

§23. Do zadań Rady Sołectkiej należy:

- 1) wspomaganie działań Sołtysa w realizacji jego zadań,
- 2) zbieranie wniosków mieszkańców i przedstawianie ich Sołtysowi oraz na posiedzeniu Rady Sołectkiej,
- 3) współdziałanie z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy,
- 4) występowanie do Sołtysa i na posiedzeniach Rady Sołectkiej z inicjatywami dotyczącymi udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów sołectwa i realizacji jego zadań,
- 5) przygotowanie projektu wniosku dotyczącego przeznaczenia funduszu sołectkiego.
- 6) współdziałanie z Radami Sołectkimi innych sołectw w celu realizacji przedsięwzięć wspólnych.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

W §23 dopisanie ust.7 o treści: kontrola bieżąca stopnia realizacji przez Sołtysa uchwał zebrania wiejskiego.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Rada sołectka to organ opiniodawczy, wspomagający (art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym).

Zapis w projekcie uchwały:

§23. Do zadań Rady Sołectkiej należy:

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowany zapis: Ad14) zwoływanie Rady Sołectkiej. Uzasadnienie: Tym samym przyjęcie, że sołtys z urzędu wchodzi w skład rady sołectkiej, stanowi istotne naruszenie przepisów prawa w rozumieniu art. 91 ww. ustawy (wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z 25 lutego 2021 r., sygn. akt II SA/Go 125/21). Tym bardziej nie można wskazać, że sołtys jest przewodniczącym rady sołectkiej: „ustawodawca nie przewidział formalnej funkcji przewodniczącego w odniesieniu do rady sołectkiej, chociaż funkcję taką wskazywał wprost w odniesieniu do innych ciał kolegialnych, tj. rady gminy i zarządu dzielnicy czy osiedla (art. 19 ust. 1, art. 37 ust. 2 ww. ustawy). Tym bardziej funkcja przewodniczącego rady sołectkiej nie została ustawowo przewidziana dla sołtysa (wyrok WSA w Poznaniu z 3 lutego 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 1571/20). Sąd podzielił zastrzeżenia Wojewody, że sołtys jako organ odrębny od rady sołectkiej nie powinien wchodzić w jej skład i stwierdził nieważność § 5 ust. 1 statutu, a jednocześnie

stwierdził, że przepis stanowiący, że: "pracą rady sołeckiej kieruje sołtys" oraz "do zadań sołtysa należy zwoływanie i prowadzenie posiedzeń rady sołeckiej", nie pozostaje w sprzeczności z żadnym przepisem prawa. Należy wskazać, że to do zadań przewodniczącego organu (również organu pomocniczego) należy zwoływanie i prowadzenie posiedzeń tego organu jak również kierowanie jego pracą. Nie jest dopuszczalne, aby osoba, która nie jest przewodniczącym tego organu kierowała jego pracą.

Z treści przepisu art. 36 ust. 1 u.s.g. wynika, że organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. W ten sposób ustawodawca dokonał wyraźnego podziału kompetencyjnego w jednostce pomocniczej gminy. Rada sołecka jedynie wspomaga działalność sołtysa. Powinna zatem być traktowana jako organ szczególny, wyspecjalizowany w doradzaniu organowi wykonawczemu sołectwa.

Rada sołecka jest powoływana obligatoryjnie, nie jest jednak organem samodzielnym, uprawnionym do reprezentowania sołectwa. Nie posiada ona własnych kompetencji, gdyż jest to wyłącznie organ o charakterze doradczym i opiniodawczym, utworzony w celu wspomaganie sołtysa w realizacji jego zadań (zob. M. Stych, Status prawny rady sołeckiej w przeprowadzonych badaniach własnych, "Przegląd Prawa Publicznego" 2014, nr 6, s. 91-99). Skoro funkcja przewodniczącego rady sołeckiej nie została ustawowo przewidziana dla sołtysa, to lokalny prawodawca nie może takiej funkcji określić w akcie prawa miejscowego, jakim jest statut (por. wyrok NSA z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. II OSK 1017/17, LEX nr 2656955).

Należy zgodzić się ze skarżącym kasacyjnie, że Sąd Wojewódzki nieprawidłowo uznał, że rada gminy ma kompetencję do określania w statucie zadań rady sołeckiej, byleby mieściły się one w pojęciu: wspomaganie sołtysa (§ 5 ust. 6 statutu). Jednocześnie błędnie uznał, że radę sołecką należy uznać za organ sołectwa, co według Sądu wynika z art. 35 ust. 3 pkt 2 u.s.g.. Jak podniesiono wyżej organy sołectwa zostały wskazane w art. 36 ust. 1 u.s.g.

Rada sołecka nie pełni roli żadnego organu, pełni tylko rolę wspomagającą i opiniodawczo-doradczą dla sołtysa. Sąd pierwszej instancji dokonał wykładni contra legem wskazując, że jest ona organem sołectwa. W statucie sołectwa określić należało organizację i zadania organów jednostki pomocniczej, nie zaś rady sołeckiej. Z uwagi na brak samoistnych kompetencji ww. regulacje zawarte w statucie, dotyczące rady sołeckiej, nie są prawidłowe i pozostają w oczywistej sprzeczności z u.s.g.

III OSK 954/23 - Wyrok NSA

III OSK 2519/22 - Wyrok NSA

III OSK 433/23 - Wyrok NSA

Przyjdzie zgodzić się ze skarżącym kasacyjnie, że Sąd Wojewódzki nieprawidłowo uznał, że rada gminy ma kompetencję do określania w statucie zadań rady sołeckiej, byleby mieściły się one w pojęciu: "wspomaganie sołtysa (§ 5 ust. 6 statutu). Jednocześnie błędnie uznał, że radę sołecką należy uznać za organ sołectwa, co według Sądu wynika z art. 35 ust. 3 pkt 2 u.s.g.. Jak podniesiono wyżej organy sołectwa zostały wskazane w art. 36 ust. 1 u.s.g. Rada sołecka nie pełni roli żadnego organu, pełni tylko rolę wspomagającą i opiniodawczo-doradczą dla sołtysa. Sąd pierwszej instancji dokonał wykładni contra legem wskazując, że jest ona organem sołectwa. W statucie sołectwa określić należało organizację i zadania organów jednostki pomocniczej, nie zaś rady sołeckiej. Z uwagi na brak samoistnych kompetencji ww. regulacje zawarte w statucie, dotyczące rady sołeckiej, nie są prawidłowe i pozostają w oczywistej sprzeczności z u.s.g.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Rada sołecka to organ opiniodawczy, wspomagający (art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Zgodnie z §22 ust. 8 - sołtys jest zobowiązany zwołać posiedzenie

rady sołeckiej na wniosek dwóch członków rady sołeckiej, w terminie wskazanym przez wnioskodawców.

Zapis w projekcie uchwały:

§24.5. Porządek zebrania wyborczego, termin, miejsce oraz godziny głosowań na Sołtysa i członków Rady, określa Burmistrz w drodze zarządzenia, podając je do publicznej wiadomości na minimum 7 dni przed planowaną datą wyborów.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

§24.5. Porządek zebrania wyborczego, termin, miejsce oraz godziny głosowań na Sołtysa i członków Rady, określa Burmistrz w drodze zarządzenia, podając je do publicznej wiadomości na minimum 14 dni przed planowaną datą wyborów.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono propozycję zmiany zapisu §24.5. Porządek zebrania wyborczego, termin, miejsce oraz godziny głosowań na Sołtysa i członków Rady, określa Burmistrz w drodze zarządzenia, podając je do publicznej wiadomości na minimum 14 dni przed planowaną datą wyborów.

Zapis w projekcie uchwały:

§24.1. Kadencja Sołtysa i Rady Sołeckiej jest równa okresowi kadencji Rady Miejskiej w Gryficach.

2. Odwołanie Rady Miejskiej w trybie referendum nie wpływa na długość kadencji Sołtysa i Rady Sołeckiej.

3. Po upływie kadencji, Sołtys i członkowie Rady Sołeckiej wykonują swoje zadania do dnia wyboru nowego Sołtysa i członków Rady Sołeckiej.

4. Wybory Sołtysa i członków Rady Sołeckiej odbywają się w ciągu 6 miesięcy od rozpoczęcia kadencji Rady Miejskiej.

5. Porządek zebrania wyborczego, termin, miejsce oraz godziny głosowań na Sołtysa i członków Rady, określa Burmistrz w drodze zarządzenia, podając je do publicznej wiadomości na minimum 7 dni przed planowaną datą wyborów.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

§24. dopisanie ust. 6 o treści: na zebraniu wyborczym wymagana jest obecność 20% uprawnionych mieszkańców.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Brak podstawy prawnej dla ustanawiania kworum wyborczego dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej na zebraniu wiejskim. Zgodnie z treścią art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej. Wprowadzenie w statucie dodatkowych warunków ważności wyboru jest więc niedopuszczalne ponieważ modyfikuje ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (por. m.in. wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2020r., sygn. II OSK 3930/19, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2020r., sygn. IV SA/Po 739/20, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. II SA/Go 356/19, wyrok WSA w Kielcach z dnia 18 lipca 2019 r., sygn. II SA/Ke 382/19).

Zapis w projekcie uchwały:

§27.1. Kandydatów na funkcję Sołtysa i członków Rady Sołeckiej w nieograniczonej liczbie mogą zgłaszać stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania uczestniczący w zebraniu wyborczym.

2. W pierwszej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla dokonania wyboru Sołtysa. W drugiej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenia kandydatów i głosowanie dla dokonania wyborów członków Rady Sołeckiej.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

W §27 dodanie ust.3:

1. Kandydatów na funkcję sołtysa i członków rady sołeckiej w nieograniczonej liczbie mogą zgłaszać stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania, uczestniczący w zebraniu wyborczym.

2. W pierwszej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla dokonania wyboru Sołtysa. W drugiej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenia kandydatów i głosowanie dla dokonania wyborów członków Rady Sołeckiej.

3. Zgłaszanie kandydatów powinno odbyć się po uzyskaniu od nich zgody na kandydowanie – pisemnej lub ustnej.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono. Dodano w §27 ust. 3 o treści:

3. Zgłaszanie kandydatów powinno odbyć się po uzyskaniu od nich zgody na kandydowanie – pisemnej lub ustnej.

Zapis w projekcie uchwały:

§28.2. W przypadku, gdy kandydat zgłaszany na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej nie uczestniczy w wyborach, zgłaszający przedkłada jego pisemną zgodę na kandydowanie.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

1) Sugerowana zmiana: Wątpliwości budzi zapis §28.2.

2) Sugerowana zmiana: Usunięcie zapisu §28.2. Stwierdzono, że zapis doprowadzi do manipulacji i dezorientacji wśród wyborców np. gdy nie wszyscy mieszkańcy znają potencjalnych kandydatów.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono. Zapis w §28 ust.2. usunięto, w związku z wprowadzeniem w §27 ust. 3.

Zapis w projekcie uchwały:

§29. ust. 9 i 10:

9. Jeżeli kandydat nie uzyskał wymaganej liczby głosów, przewodniczący zebrania wyborczego zarządza przerwę, po której następuje kolejne głosowanie.

10. Jeżeli w drugim głosowaniu kandydat nie uzyskał wymaganej liczby głosów, przewodniczący zamyka zebranie wyborcze.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Wymaganej liczby? Jakiej liczby? Proponowany zapis: wymaganej większej liczby głosów.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono: Usunięto zapis §29 ust.5. o treści: Na funkcję Sołtysa zostaje wybrany kandydat, który uzyskał największą liczbę głosów. Zapis jest zawarty w §29 ust.8 (zapisy były tożsame). W ust. 9 i 10 pozostawiono słowo „wymaganej” – oznaczającej największą liczbę ważnie oddanych głosów zgodnie z §29 ust. 8.

Zapis w projekcie uchwały:

§12.1. Zebranie Wiejskie zwołuje Sołtys z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek:

- 1) co najmniej 10% mieszkańców uprawnionych do udziału w zebraniu,
- 2) Rady Miejskiej,
- 3) Rady Sołeckiej.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §12.1. Zebranie Wiejskie zwołuje Sołtys z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek:

- 1) co najmniej 15% mieszkańców uprawnionych do udziału w zebraniu,
- 2) Rady Miejskiej,
- 3) Rady Sołeckiej.

Zapis w projekcie uchwały:

§12.5. Sołtys nie może odmówić zwołania Zebrania Wiejskiego na pisemny wniosek 10% mieszkańców uprawnionych do udziału w zebraniu, Rady Miejskiej, Rady Sołeckiej lub Burmistrza.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §12.5. Sołtys nie może odmówić zwołania Zebrania Wiejskiego na pisemny wniosek 15% mieszkańców uprawnionych do udziału w zebraniu, Rady Miejskiej, Rady Sołeckiej lub Burmistrza.

Zapis w projekcie uchwały:

§32.1. Sołtys może zostać odwołany na wniosek, co najmniej 10% uprawnionych mieszkańców lub Burmistrza przed upływem kadencji z powodu (...).

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §32.1. Sołtys może zostać odwołany na wniosek, co najmniej 15% uprawnionych mieszkańców lub Burmistrza przed upływem kadencji z powodu (...).

Zapis w projekcie uchwały:

§33.2. Wniosek podpisany przez co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa, musi zawierać uzasadnienie oraz wskazywać osobę reprezentującą wnioskodawców, do której kierowana będzie korespondencja.

Sugerowana zmiany (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §33.1. Wniosek podpisany przez co najmniej 15% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa, musi zawierać uzasadnienie oraz wskazywać osobę reprezentującą wnioskodawców, do której kierowana będzie korespondencja.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem: dot. §12.1., §12.5., §32.1., §33.2.:

Dokonano analizy propozycji zmiany zapisu z 10% na 15% we wszystkich miejscach, w których występuje. Pozostawiono 10% w każdym paragrafie. 10% pułap jest bezpieczniejszy uwzględniając fakt, że są też sołectwa, które mają kilkuset mieszkańców np.: Sołectwo Zaleszczyce – 701 mieszkańców, Sołectwo Dobrzyń – 26 mieszkańców. Różnica w największym sołectwie wynosi 45 osób pomiędzy 10% a 15%, w najmniejszym jest różnica tylko jednej osoby. Propozycja zmiany zapisu nie została uwzględniona.

Zapis w projekcie uchwały:

§32.3. Osobami uprawnionymi do odwołania Sołtysa i członków Rady Sołeckiej są stali mieszkańcy sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze do Organów Gminy.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana zapisu §32.3. Osobami uprawnionymi do odwołania Sołtysa i członków Rady Sołeckiej są stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono. Ujednolicono zapis §32.3 otrzymuje brzmienie: Osobami uprawnionymi do odwołania Sołtysa i członków Rady Sołeckiej są stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania.

Zapis w projekcie uchwały:

§31.1. Wygaśnięcie mandatu Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej następuje wskutek:

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Do proponowanego zapisu należy dodać:

4) braku możliwości pełnienia funkcji w wyniku decyzji życiowych, przypadków losowych trwających na tyle długo, by powodować paraliż, destabilizację funkcjonowania sołectwa lub powodować ryzyko utraty środków funduszu sołeckiego z powodu braku podmiotu upoważnionego do złożenia wniosku o przyznanie środków. Uzasadnienie: uzasadnienie zawiera jednocześnie treść zapisu.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem: Nie uwzględniono. To nie jest przesłanka do wygaśnięcia mandatu a przesłanka do odwołania co mamy zapisane w statucie. Przyczyny wskazane w §32 ust. 1 pkt. 6) nie stanowią podstawy do wygaśnięcia mandatu a wyłącznie do odwołania.

Zapis w projekcie uchwały:

§32.1. Sołtys może zostać odwołany na wniosek, co najmniej 10% uprawnionych mieszkańców lub Burmistrza przed upływem kadencji z powodu:

2. Członkowie Rady Sołeckiej mogą zostać odwołani przez osoby uprawnione przed upływem kadencji z powodu:

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowany zapis: §32.1. Sołtys i członek Rady Sołeckiej, może zostać odwołany na wniosek, co najmniej 10% uprawnionych mieszkańców lub Burmistrza przed upływem kadencji z powodu:

2. Członkowie Rady Sołeckiej mogą zostać odwołani przez osoby uprawnione przed upływem kadencji z powodu – ten zapis należy usunąć.

Uzasadnienie: Naruszenie zasady równości wobec prawa. Nie ma żadnych merytorycznych powodów, dla których inne powody odwołania mają dotyczyć Sołtysa i członków Rady Sołeckiej, tym bardziej skoro w pozostałych zapisach odnośnie odwołania zapisy odnoszą się wspólnie do obu funkcji.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Rada sołecka nie jest organem co wynika z ustawy.

Zapis w projekcie uchwały:

§34.2. Wyborów uzupełniających nie przeprowadza się, jeżeli do końca kadencji pozostało nie więcej niż 6 miesięcy.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Zapis o nie przeprowadzaniu wyborów na mniej niż 6 m-cy przed końcem kadencji należy usunąć, ewentualnie dodać zapisy „można nie zwoływać”. Uzasadnienie: Z pozoru zapis ten wydaje się niegroźny, bowiem nie obliguje organów gminy do organizacji wyborów uzupełniających w przypadku zbliżającego się końca kadencji. Co jednak w sytuacji, gdy sołectwo zostało „bez sołtysa”, a trzeba zwołać zebranie wiejskie w celu podjęcia uchwały dotyczącej przyznania lub zmiany przeznaczenia funduszu sołectkiego? Jeżeli zatem zapis w statucie stanowi, że wyborów uzupełniających nie zwołuje się, gdy do końca kadencji zostało 3, 6 miesięcy, to nie ma podstaw prawnych do organizacji tychże wyborów. Co zatem zrobić? Najlepiej po prostu dodać zwrot „można nie zwoływać”, by zostawić sobie jednak możliwość organizacji wyborów uzupełniających.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono. §34.2. otrzymuje brzmienie: Wyborów uzupełniających można nie przeprowadzać, jeżeli do końca kadencji pozostało nie więcej niż 6 miesięcy.

Zapis w projekcie uchwały:

§34.3. Osoby odwołane nie mogą ponownie kandydować w wyborach uzupełniających w danej kadencji.

Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Zapis należy usunąć. Uzasadnienie: Art. 36 ust 2 ustawy o samorządzie gminnym. Sołtys oraz członkowie rady sołectkiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Zaakcentować trzeba, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje, albo w całości. Podkreślić przy tym raz jeszcze należy, że gmina korzysta z konstytucyjnie przyznanej samodzielności, a upoważnienie do kształtowania treści statutu sołectwa jest generalne a nie kazuistyczne. W związku z tym samorząd gminny może swobodnie regulować w statucie wszystkie zagadnienia dotyczące swego ustroju, pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z przepisami ustawowymi. Poprzez wykluczenie z wyborów uzupełniających z ponownego kandydowania, przekroczono delegację ustawową.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono uwagę. Usunięto zapis w §34 ust. 3.

Zapis w projekcie uchwały:

§35 ust. 5 Środki finansowe.

Sugerowana zmiany (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

W §35 ust. 5 dopisać punkt określający możliwość wydatkowania środków na imprezy ogólnosoleckie o charakterze „integracyjnym” np.: spotkania seniorów, Dzień Dziecka, dożynki itp.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. W §35 ust. 5 pkt 8) jest zawarty punkt, że sołectwo może przeznaczyć środki finansowe na realizację przedsięwzięć z zakresu kultury, sportu i rekreacji, które uwzględniają imprezy o charakterze „integracyjnym”.

Zapis w projekcie uchwały:

W §36 jest zapis:

§36. 1. Organami nadzoru i kontroli nad działalnością sołectwa są: Rada Miejska i Burmistrz.

2. Kontrolę działalności organów sołectwa sprawuje Rada Miejska przy pomocy komisji rewizyjnej. Kontrola działalności organów sołectwa sprawowana jest na podstawie kryterium celowości, rzetelności i gospodarności. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości komisja rewizyjna przekazuje informację o wynikach kontroli Radzie Miejskiej.

3. Burmistrz sprawuje nadzór nad działalnością organów sołectwa i w tym celu dokonuje analizy protokołów z posiedzeń organów sołectwa, a także analizy treści podjętych uchwał pod kątem ich zgodności z prawem.

4. Burmistrz wstrzymuje wykonanie uchwały zebrania wiejskiego sprzecznej z prawem, wzywając ten organ do zmiany lub uchylenia uchwały. W przypadku niezastosowania się do wezwania w terminie 21 dni, Burmistrz może uchylić uchwałę.

5. Zarządzenie Burmistrza w sprawie wstrzymania wykonania uchwały, a także w sprawie uchylenia przez Burmistrza uchwały podlegają zaskarżeniu do Rady Miejskiej w terminie 14 dni od dnia doręczenia zarządzenia.

6. Organy, o których mowa w ust. 1, mają prawo żądać niezbędnych informacji, danych i wyjaśnień dotyczących funkcjonowania sołectwa.

Sugerowana zmiany (konkretna propozycja nowego brzmienia), ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie uchwały:

Proponowana zmiana w §36: usunięcie ust. 4 i 5. W § 36 ust. 2 - brakuje kryterium zgodności z prawem.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Uwzględniono. Pozostawiono w §36 ust. 1, 2, 3 i 6 i usunięto ust. 4 i 5. W § 36 ust. 2 - dodano kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z zaleceniami radcy prawnego dodano §37. o treści:

1. Każdy ma prawo wnieść skargę na działalność organów sołectwa i członków rady sołeckiej. Przedmiotem skargi może być bezczynność, zaniedbanie, nienależyte wykonywanie zadań, naruszenie prawa lub interesu prawnego skarżącego.

2. Skargę, zawierającą opis zarzutów, imię, nazwisko i adres skarżącego, wnosi się do Burmistrza lub Rady Miejskiej.

3. Skargę niespełniającą wymogów ust. 2 pozostawia się bez rozpatrzenia.

4. Skarga rozpatrywana jest na najbliższej sesji Rady Miejskiej, która w uchwale zawierającej uzasadnienie uznaje ją za zasadną albo bezzasadną.

5. Skarga wniesiona do Burmistrza rozpatrywana jest w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Pozostałe zapisy dostosowano zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach III SA/G1 49/21, w którym wskazano na brak kompetencji wójta do uchylenia sprzecznych z prawem uchwał zebrania wiejskiego oraz z rozstrzygnięciem nadzorczym

Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 16.04.2024 r. P-1.4131.81.2024.AA, w którym zarzucono jako niezgodne z prawem ujęcie w statucie możliwości odwołania do Rady Miejskiej na zarządzenie Burmistrza. Właściwy jest Wojewoda.

W statucie brakuje istotnych zapisów o które należy je uzupełnić:

1) odnośnie terminu wyborów Art. 35a. [Zakaz zarządzania wyborów do organów jednostek pomocniczych gminy oraz wyborów do organów jednostek niższego rzędu na dzień, na który zostały zarządzane inne wybory].

1. Wyborów do organów jednostek pomocniczych gminy oraz wyborów do organów jednostek niższego rzędu nie zarządza się na dzień, na który zarządzane zostały wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego lub wybory wójtów.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. W statucie nie należy powtarzać regulacji ustawowych. Błędem jest „przepisywanie” zapisów ujętych w ustawie o samorządzie gminnym.

2) Udział sołtysa w Radzie Miejskiej:

Art. 37a. [Prawa i obowiązki przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej] Przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej może uczestniczyć w pracach rady gminy na zasadach określonych w statucie gminy, bez prawa udziału w głosowaniu. Przewodniczący rady gminy jest każdorazowo zobowiązany do zawiadamiania, na takich samych zasadach jak radnych, przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej o sesji rady gminy.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. W statucie nie należy powtarzać regulacji ustawowych. Błędem jest „przepisywanie” zapisów ujętych w przepisach prawa. Zapis ujęty w statucie Gminy Gryfice - § 20 ust. 3 statutu: O sesji zawiadamia się pisemnie sołtysów i przewodniczących rad osiedli wskazując miejsce, dzień i godzinę oraz planowany porządek obrad.

3) Dieta sołtysa

Art. 37b. [Dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej dla przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej].

1. Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.

2. Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich członkom organu wykonawczego jednostki pomocniczej oraz członkom rady dzielnicy (osiedla), rady sołectkiej, będzie przysługiwała dieta lub zwrot kosztów podróży służbowej.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. W statucie nie należy powtarzać regulacji ustawowych lub innych aktów prawnych. Błędem jest „przepisywanie” zapisów ujętych w przepisach prawa. Ustanowienie wysokości i zasad, na jakich przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Gryfice będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów dojazdu reguluje Uchwała Nr XLIII/428/2021 Rady Miejskiej w Gryficach z dnia 7.12.2021 r.

4) Zarządzanie mieniem komunalnym i dochodami z niego.

Art. 48. [Dysponowanie mieniem komunalnym przez jednostkę pomocniczą].

1. Jednostka pomocnicza zarządza i korzysta z mienia komunalnego oraz rozporządza dochodami z tego źródła w zakresie określonym w statucie.

Statut ustala również zakres czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia.

1a. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do jednostki niższego rzędu, o której mowa w art. 35 ust.2.

2. Rada gminy nie może uszczuplić dotychczasowych praw sołectw do korzystania z mienia bez zgody zebrania wiejskiego.

3. Wszystkie przysługujące dotychczas mieszkańcom wsi prawa własności, użytkowania lub inne prawa rzeczowe i majątkowe, zwane dalej mieniem gminnym, pozostają nienaruszone.

4. Do mienia gminnego mają zastosowanie, z zastrzeżeniem ust. 3, przepisy dotyczące mienia komunalnego.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w rozdziale 5 statutu: Gospodarka finansowa sołectwa oraz zakres zadań do realizacji.

Rozdział XX

Zakres zadań przekazanych sołectwu przez gminę oraz sposób ich realizacji.

§38

1. Sołectwo zarządza i korzysta z mienia komunalnego oraz rozporządza dochodami z tego źródła w zakresie i na warunkach określonych w statucie.

2. Rada Miejska, w porozumieniu i za zgodą wójta może przekazać do korzystania i powierzyć w zarządzanie (administrację) sołectwu składniki mienia komunalnego, stanowiącego własność gminy.

3. Zarządzanie mieniem, o którym mowa w ust. 2 obejmuje także zarządzanie mieniem ruchomym stanowiącym wyposażenie obiektów i terenów wymienionych w ust. 2 oraz innych przedmiotów i urządzeń oddanych sołectwu do użytkowania.

4. Uprawnienia sołectwa w zakresie zarządu powierzonym mieniem dotyczą zakresu zwykłego zarządu, a w szczególności:

- 1) załatwiania bieżących spraw związanych ze zwykłą eksploatacją rzeczy,
- 2) utrzymania jej w stanie nie pogorszonym w ramach aktualnego jej przeznaczenia.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w rozdziale 5 statutu: Gospodarka finansowa sołectwa oraz zakres zadań do realizacji.

§39

1. Sołectwo nie tworzy własnego budżetu, a uprawnienia sołectwa do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy określa § 16 statutu gminy.

2. Szczegółowy zakres uprawnień do prowadzenia gospodarki finansowej sołectwa w danym roku kalendarzowym (budżetowym) ustalony jest w budżecie gminy na dany rok w ramach funduszu sołectkiego, o ile fundusz taki zostanie wyodrębniony.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w rozdziale 5 statutu: Gospodarka finansowa sołectwa oraz zakres zadań do realizacji.

§ 40

1. Środki finansowe uzyskiwane przez sołectwo z tytułu korzystania z przekazywanego mienia gminnego (komunalnego) przekazywane są do budżetu gminy. W ramach wydatków urzędu gminy środki te mogą być wykorzystane na cele sołectwa związane z bieżącą eksploatacją obiektów i urządzeń gminnych w sołectwie.

2. Burmistrz określa w projekcie budżetu na dany rok wielkość środków finansowych przeznaczonych do dyspozycji sołectwa uwzględniając stan środków w ramach funduszu sołectkiego, o ile fundusz taki na rok następny zostanie wyodrębniony.

3. Sołectwo otrzymuje środki finansowe, o których mowa ust. 2 do swojej dyspozycji w drodze uchwały rady gminy, w ramach budżetu gminy na dany rok budżetowy i środki te są w danym roku przeznaczone do dyspozycji sołectwa.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w rozdziale 5 statutu: Gospodarka finansowa sołectwa oraz zakres zadań do realizacji.

§41

1. Podstawą do korzystania przez sołectwo ze środków finansowych z budżetu gminy jest sporządzenie i przedstawienie wójtowi planu rzeczowo-finansowego sołectwa i wniosku o ujęcie wydatków sołectwa w ramach funduszu sołectkiego, o ile fundusz taki zostanie wyodrębniony.

2. Środki finansowe sołectwa pochodzące z budżetu gminy mogą być przeznaczone tylko na cele i zadania określone w § 8 i 9 ust. 1 statut, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Określenie i charakter przedsięwzięć, jakie mogą być realizowane w sołectwie określa ustawa o funduszu sołectkim.

4. Wniosek sołectwa o środki w ramach funduszu sołectkiego uchwała zebranie wiejskie.

5. Obsługę gospodarki finansowej sołectwa zapewnia wójt.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w §35 ust. 3 statutu.

Rozdział 9

Zasady gospodarowania mieniem komunalnym gminy.

§X

1. Sołectwo XY zarządza i korzysta z przekazanego mienia komunalnego gminy oraz rozporządza środkami uzyskanymi z gospodarki mieniem na zasadach określonych w niniejszym Statucie.

2. Składniki mienia komunalnego gminy, przekazane w zarząd Sołectwu XY określają odrębne uchwały Rady Miejskiej.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w §35 ust. 6 i 7 statutu.

§ Y

Ustala się następujące zasady i zakres zarządzania i korzystania z mienia komunalnego gminy, przekazanego w zarząd Sołectwu XY.

1. Gospodarkę mieniem wsi XY prowadzą:

- 1) Burmistrz– jako organ nadzorujący,
- 2) Zebranie Wiejskie,
- 3) Sołtys.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w §35 ust. 6 i 7 statutu.

§ Z

Burmistrz sprawuje kontrolę nad całokształtem prowadzenia gospodarki w powierzonym Sołectwu XY mieniu komunalnym poprzez:

- 1)
- 2)

3) powoływanie komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji składników mienia komunalnego gminy, przekazanego w zarząd Sołectwu XY.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w §36 statutu.

§ XX

Zebranie Wiejskie, co najmniej raz w roku:

1) dokonuje oceny działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej z prowadzonej gospodarki mieniem komunalnym gminy, przekazanym w zarząd Sołectwu XY, po uprzednim wysłuchaniu sprawozdania Sołtysa z tej działalności,

2) zgłasza uwagi do przedstawionego planu prowadzenia gospodarki na rok przyszły, po uprzednim jego wysłuchaniu,

3)

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Ujęte jest w §18 pkt 7) statutu.

§XXX

1. Sołtys, przedkłada corocznie Burmistrzowi projekt dochodów i wydatków z gospodarki mieniem komunalnym, przekazanym w zarząd Sołectwu XY, celem objęcia go projektem budżetu gminy na rok następny.

2. Sołtys wsi XY w zakresie gospodarki mieniem komunalnym gminy, przekazanym w zarząd Sołectwu XY następujące zadania:

1) sprawuje kontrolę nad osobami wykonującymi pracę na obszarze mienia komunalnego,

2)

3)

3. Dochód i wydatki z mienia komunalnego gminy Gryfice, przekazanego w zarząd Sołectwu Kołomąć, wchodzi w skład budżetu gminy.

Stanowisko wraz z uzasadnieniem:

Nie uwzględniono. Powyższe zapisy reguluje niniejszy statut oraz ustawa o samorządzie gminnym.

Po upływie terminu konsultacji społecznych i rozpatrzeniu zgłoszonych opinii, uwag oraz propozycji dotyczących projektu uchwały, sprawozdanie z przeprowadzonych konsultacji w tym o uwzględnionych i odrzuconych uwagach i propozycjach zostanie zamieszczone w Biuletynie informacji Publicznej w zakładce konsultacje społeczne, na stronie internetowej Gminy Gryfice oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu.

Gryfice, dnia 13.03.2025 r.

Sporządziła:

Luiza Kowalska Sekretarz Gminy Gryfice